

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

w dniu 17 września 2014 r.,

sprawy **J. M.**

skazanego z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i inne

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 13 stycznia 2014 r., zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w W.

z dnia 28 czerwca 2013 r.,

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2. obciążyć skazanego J. M. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 28 czerwca 2013 r., uznał oskarżonego J. M. za winnego dokonania wspólnie z M. S. pobicia D. M., tj. popełnienia przestępstwa z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 158 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności (pkt 1). Oskarżonego uznał także za winnego popełnienia przestępstwa z art. 191 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., dokonanego na szkodę M. W. i za to na podstawie art. 191 § 2 k.k. wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 2). Nadto uznał J. M. za winnego

przestępstwa z art. 191 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. dokonanego na szkodę tego samego pokrzywdzonego i za to na podstawie art. 191 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności (pkt 3). Poza tym skazał oskarżonego za przestępstwo z art. 244 k.k., wymierzając mu na podstawie powołanego przepisu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 4).

Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec J. M. jednostkowe kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, na poczet której, na podstawie art. 63 § 1 k.k., zaliczył oskarżonemu okres jego tymczasowego aresztowania od 9 października 2012 r. do 26 lutego 2013 r.

Wyrokiem tym za wskazane wyżej przestępstwo z art. 158 § 1 k.k. został również skazany M. S. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych J. M. i M. S. oraz prokuratora, Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 13 stycznia 2014 r., zmienił zaskarżony wyrok wobec oskarżonego J. M. przyjmując, że przypisanego w pkt. 3 czynu z art. 191 § 1 k.k. dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, zaś w pozostałej części tenże wyrok utrzymał w mocy, uznając nadto apelację obrońcy oskarżonego M. S. za oczywiście bezzasadną.

Od powyższego wyroku kasację wywiódł obrońca skazanego J. M., który zarzucił orzeczeniu Sądu odwoławczego rażące naruszenie przepisów prawa procesowego:

1. art. 4 k.p.k., które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, poprzez nieuwzględnienie okoliczności przemawiających na korzyść skazanego, a w szczególności zeznań świadków: [...], przy jednoczesnym poprzestaniu na okolicznościach wyłącznie dla skazanego niekorzystnych;
2. art. 7 k.p.k., które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, poprzez przekroczenie w zakresie ustalenia sprawstwa skazanych zasady swobodnej oceny dowodów, podjęcie tej oceny w sposób dowolny, sprzeczny z zasadami wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego, w szczególności polegające na całkowitym pominięciu istotnych sprzeczności i nieścisłości w zeznaniach świadków [...];

3. art. 457 § 3 k.p.k., poprzez nieuzasadnione nieustosunkowanie się przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do zarzutów obrońcy podniesionych w pkt. III apelacji, co miało istotny wpływ na treść wyroku. Skarżący podkreślił, że nie rozważono nawet możliwości sprawdzenia prawdziwości twierdzeń obrońcy skazanego, iż M. W. oraz D. M. byli już skazani (m.in. przez Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 22 lutego 2012 r.) za poświadczenie nieprawdy na zaświadczeniach o zatrudnieniu, co zaprzecza twierdzeniom Sądu I i II instancji, iż nie mieli oni motywu, aby zeznawać nieprawdę oraz fałszywie oczerniać J. M. i współoskarżonego M. S., bowiem tym motywem była chęć uniknięcia odpowiedzialności karnej przez M. W. za czyn związany z przestępstwem przypisanym skazanemu w pkt. 3, oraz wyeliminowanie możliwości następczego zarządzenia wykonania jego kary 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej przez Sąd Rejonowy w W. za przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

4. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., które doprowadziło Sąd I i II instancji do obrazy art. 5 § 2 k.p.k., mającej istotny wpływ na treść orzeczenia przez rozstrzygnięcie nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść skazanego.

Powołując się na powyższe skarżący wniósł o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu pierwszoinstancyjnym.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Na wstępie zauważyć należy, iż obrońca formułuje zarzuty kasacyjne w taki sposób, aby wskazując na rzekome naruszenia prawa procesowego zakwestionować ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji w zakresie sprawstwa skazanego, a następnie zaakceptowane przez Sąd odwoławczy, oraz oczekuje, że Sąd Najwyższy zweryfikuje te ustalenia, nie bacząc, iż takie postąpienie jest w postępowaniu kasacyjnym niedopuszczalne. Zarówno treść zarzutów kasacyjnych, jak też ich obszernie, pisemne uzasadnienie przedstawia wersję wydarzeń prezentowaną niezmiennie przez obrońcę skazanego, która

stanowi nieuprawnioną polemikę z analizą materiału dowodowego dokonaną przez orzekające w sprawie Sądy.

Należy podkreślić, że zarzuty kasacyjne podniesione w pkt. 1 - 2 i 4, dotyczące rażącego naruszenia art. 4, 5 § 2 i 7 k.p.k., wbrew dyspozycji art. 519 k.p.k., skierowane są do orzeczenia Sądu I instancji, bowiem Sąd odwoławczy wprost nie stosował tych przepisów, lecz jedynie kontrolował poprawność orzeczenia Sądu w aspekcie tożsamyh zarzutów zawartych w pkt. IV i V apelacji (zob. wyrok SN z dnia 29 sierpnia 2007 r., II KK 133/07, OSNwSK 2007/1/1886). Tylko zarzut rażącego naruszenia art. 457 § 3 k.p.k. dotyczy orzeczenia Sądu odwoławczego (pkt III).

Odnosząc się do pierwszego zarzutu kasacji należy przypomnieć, że naruszenie art. 4 k.p.k. nie może "stanowić samodzielnej, autonomicznej podstawy kasacyjnej" (czy apelacyjnej). Przepis ten określa dyrektywę postępowania i jest na tyle ogólny, że dopiero wskazanie tych przepisów ustawy procesowej, które miał sąd naruszyć, wbrew zasadzie obiektywizmu, czyniłoby taki zarzut (choćby) formalnie poprawnym (zob. postanowienie SN z dnia 9 lipca 2014 r., II KK 140/14, LEX nr 1480322).

Skarżący wydaje się nadto nie dostrzegać, że Sąd Rejonowy przy pełnej aprobachie Sądu Okręgowego dokładnie przeanalizował zeznania przywołanych przez obrońcę świadków i odniósł się do tych dowodów, wskazując, dlaczego uznał je za niewiarygodne. I tak w uzasadnieniu odwołuje się do zeznań [...]. Natomiast okoliczność, że wskazane źródła dowodowe nie posłużyły do rekonstrukcji stanu faktycznego nie może być poczytana jako naruszenie zasady obiektywizmu, skoro ustalenia faktyczne były rezultatem oceny tych dowodów, których części Sąd I instancji nie dał wiary.

Drugi zarzut oparty na obrazie art. 7 k.p.k. dotyczy rzekomego pominięcia sprzeczności wynikających z zeznań [...]. Analiza depozycji tych świadków znajduje się odpowiednio na s. 8-15 uzasadnienia Sądu Rejonowego, który także konfrontował zeznania M. W. z zeznaniami pozostałych świadków, wykazując wiarygodność relacji tego pokrzywdzonego (s. 14 - 18 uzasadnienia SR). Zauważyć należy, że Sąd Rejonowy starał się wyjaśnić wszelkie wątpliwości dotyczące tychże zeznań i w ocenie Sądu odwoławczego z tego zadania wywiązał się prawidłowo. W

światle tej argumentacji należy uznać, że skarżący przywiązuje zbyt dużą wagę do sprzeczności pojawiających się w relacjach wskazanych świadków oraz wyolbrzymia ich wpływ na ocenę wiarygodności tych zeznań.

Również trzeci zarzut kasacji naruszenia art. 457 § 3 k.p.k. należy uznać za oczywiście bezzasadny. Wbrew twierdzeniom obrońcy Sąd Okręgowy stosownie do dyspozycji wskazanego przepisu na wystarczającym poziomie szczegółowości analizował zarzuty odnoszące się do oceny zeznań świadka M. W., rozważając zagadnienia związane podniesionym zarzutem podjęcia ewentualnej próby uniknięcia przezeń kary w zakresie oszustwa kredytowego, jako jednego z motywów złożenia zeznań obciążających J. M. i wskazując chociażby na potencjalną możliwość odpowiedzialności świadka za równie poważne przestępstwa jakim są składanie fałszywych zeznań, czy fałszywe oskarżenie, na wypadek gdyby zdecydował się świadczyć nieprawdę. Nadto Sąd odwoławczy badał również inne motywy, którymi kierowali się M. W. i D. M., sygnalizując ich niechęć do składania zeznań przeciwko J. M., jak też fakt, że zeznania te zostały pozytywnie zweryfikowane innymi dowodami, w tym analizą połączeń telefonicznych między M. W. i J. M. W tej sytuacji fakt, że Sąd odwoławczy w sposób dostatecznie wyraźny nie skomentował zarzutu obrońcy nieuwzględnienia przy ocenie zeznań M. W. prowadzonych wcześniej wobec tego świadka postępowań w sprawach o poświadczenie nieprawdy, nie miał wpływu na treść wyroku Sądu odwoławczego, skoro jednocześnie Sąd ten odpowiadając na wskazany zarzut wyraźnie stwierdził, że świadkowie ci nie mieli interesu aby fałszywie obciążać oskarżonego J. M. oraz tezę tą należycie umotywował (s.7, 9, 13, 15 – 17 uzasadnienia SO). Warto zauważyć, że w apelacji obrońca zasygnalizował to zagadnienie w sposób bardzo ogólny i dopiero w kasacji powołał się na konkretne orzeczenie skazujące M. W. Nadto w zwykłym środку odwoławczym nie wnosił na podstawie art. 427 § 3 k.p.k. o przeprowadzenie dowodu z akt tego rodzaju postępowań karnych prowadzonych przeciwko pokrzywdzonym. Aktywności w tym zakresie nie przejawiał również na rozprawie apelacyjnej (k.882).

Odnosząc się do zarzutu czwartego warto zauważyć, że Sąd odwoławczy słusznie wskazał, iż ustalenia Sądu I instancji odpowiadają wymogom swobodnej

oceny dowodów, która korzysta z ochrony art. 7 k.p.k. i nie odznacza się lukami koniecznymi do usunięcia w oparciu o zasadę *in dubio pro reo* (art. 5 § 2 k.p.k.). Nadto ustalenia te zostały przeprowadzone w oparciu całokształt dowodów ujawnionych w toku przewodu sądowego (art. 410 k.p.k.), zaś wyprowadzone na tej podstawie dowodowej wnioskowanie dokonane zostało przy uwzględnieniu wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego (s. 7 – 8 uzasadnienia SO). Skarżący w wywiedzionej kasacji, akcentował, że zarzut obrazy art. 7 k.p.k. opiera na kwestionowaniu dokonanego przez Sądy obu instancji sposobu dokonania poczynionych ustaleń faktycznych, jednak zasadności tego zarzutu nie wykazał, bowiem kwestionowane w kasacji dokonanie przez Sąd oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w sposób odmienny od oczekiwań strony procesowej nie stanowi naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia. Orzeczenie o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego oparto na podstawie art. 636 § 1 k.p.k.